

DOMOVINA

P. n. Licealna
Poljanska cesta 2, I.

Upravništvo „Domovina“ v Ljubljani, Prešernova ulica 54
Uredništvo „Domovina“, Miklošičeva cesta 16, Telefon 72

Izhaja vsak petek.

Naročnina: Četrletno Din 6.—, polletno Din 12.—,
celoletno Din 24.—.

Kaj bo sedaj?

Za pomlad si je Jugoslavija izvolila nove poslance v Narodno skupščino. Med Srbi so zmagali velesrbski radikalci, med Hrvati radičevci, med Slovenci pa klerikalci. Tako se torej tudi mi Slovenci glede zrelosti ne smemo prav nič bahati. Smo pač vsi skupaj enaki bratci, drug drugega vredni, ker živimo vsi v namišljenem strahu drug pred drugim. Hrvat misli, da ga hoče Srb požreti, Srb misli isto o Hrvatu in Slovencu in tako naprej.

Kakor v življenju posameznikov in v rodbinah, tako tudi v življenju narodov pride do trenutka, ko zmaga slepa strast in bi brat ubil brata tujcu na ljubo. V taki strasti živijo ta trenutek premnogi Srbi, Hrvati in Slovenci. Tujci: Italijani, Nemci, Arnavti in Turki so pa veseli.

Države se ne razbijejo kar tako. S potoki krvi je stvarjena Jugoslavija in zgoditi bi se moralo kaj izredno velikega, da nezrelost državljanov uniči lastno državo. Država hrpi, a počaka, da pamet sreča gospode državljanje, ki morajo itak sami plačati račun za to, da se grizejo in uničujejo sami med sabo.

G. Radić hoče imeti hrvatsko republiko, ki bi samo v zunanjem zastopstvu bila nekoliko skupaj s Srbijo. Naši klerikalci hočejo imeti slovensko «državo», ki bi v slučaju sile preko Radića prosila za pomoč proti Lahu in Nemcu v Beogradu. Prvi in drugi pa vedo, da je vse to nemogoče. Posebno velja to za naše klerikalce, ki morajo natančno vedeti, da je Jugoslavija, ki bi bila sestavljena iz štirih do šestih držav, nesmisel in da bi v tem slučaju Lahi in Madžari kmalu našuntali Hrvate na Srbe. Klerikalci vedo, da je nemogoče, da bi naša vojska bila sestavljena iz srbske, hrvatske, slovenske in nemara še muslimanske vojske, ki bi jih tujci v odločilnem hipu nagnali drugo na drugo. Vse, kar pridigujejo klerikalci o zakonodavnem parlamentu Slovenije in njeni vojski — vse to je volilna sleparija. Klerikalci tega v Beogradu niti na glas niti na tihem ne bodo zahtevali. Klerikalcem gre le za to, da pridejo na vlado. Kaj pa bo z izvršitvijo njihovega programa, to jim je vseeno. Ze danes pripovedujejo, da se niso zavezali priboriti avtonomijo, ampak le zavzemati se zanjo. Dobro vedo, da pridejo volitve v oblasti, se nanje že pripravljajo, in vedo, da so oblasti s svojo samoupravo odklonitev klerikalne avtonomije.

Vse, kar se danes godi, je že pod vplivom 21 poslancev SLS, ki so jih Slovenci izvolili za narodno skupščino. Na njihovo od-

govornost gre. Pod tem vtisom izida volitev pada valuta in raste draginja.

Kaj pa mi naprednjaki? Po porazu je prav, da gremo vase in pomislimo, kaj ukrenemo z naprej. Šli smo cepljeni v boj in s tem smo 20.000 glasov vrgli v klerikalno žrelo. Pridigovali smo demokracijo in pisala je «Domovina» za napredni blok, a g. Pucelj je obrnil po svoje in njegovi pristaši v vodstvu SKS so mu pritrjevali.

Po toči ne bomo zvonili. Zvonili smo pred njo, žal zaman! G. Pucelj je bil slep in gluh.

Pride pa lahko še nova toča. Zato je treba, da znova začnemo zvoniti. Ze danes pozivamo naprednjake na skupno delo. Ne cepimo se na toliko front, ki so nepotrebne. Ali so koristne stanovske stranke? Le pogledjmo klerikalce: Tam so združeni pod krivo palico vsi stanovi, pri nas naprednjakih pa naj vsak stan zase hiti v boj, da najprej naklestijo kmete, potem pa pridejo obrtniki, delavci in meščani vsak posebej. Vsi stanovi skup pod eno zastavo, da se skupno upremo, da skupaj delamo in napredujemo! Torej proč s stanovsko hujskarijo, ki je prinesla le klerikalnem dobiček!

Ko bomo zopet vsi združeni in krepko pričnemo boj, bodo izgledi na zmago čisto drugi. Ljudstvo, zaslepljeno z lažnimi obljubami, bo začelo spregledovati, ko bo naskočila krepka enotna četa naprednjakov.

Zato pa: pustite nepotrebna stranska polta, vsi pod eno zastavo, vsi v boj proti klerikalizmu, in doživeli bomo bolj veselo Veliko noč kakor smo jo letos. Ko bomo vztrajno delali, pride dan Vstajenja tudi za našo idejo Svobode, Bratstva in Enakosti med Slovenci.

Izid volitev v Sloveniji

(Po uradnih podatkih.)

Takoj po izvršitvi volitev so bile znane le približne številke. Zato smo počakali, da smo doznali za uradno štetje. Iz sedaj znanih uradnih podatkov povzamemo nastopne glavnejše številke o izidu skupščinskih volitev v Sloveniji:

V VOLILNEM OKROŽJU LJUBLJANA-NOVO MESTO (KRANJSKO) je bilo

volilnih upravičencev 97.390, a oddanih glasov 72.227; od teh so dobile (po redu skrinjic):

Slovenska ljudska stranka (SLS) 48.497;
Samostojna kmetijska stranka (SKS) 6470;
Narodna ljudska stranka (NLS — dr. Šusteršič) 743;

Narodno-socijalistična stranka (NSS) 1259;

Jugoslovanska demokratska stranka (JDS) 5981;

Socijalistična stranka delovnega ljudstva (SSDL — socijalistična skupina dr. Periča, komunisti) 5708.

Narodna radikalna stranka (NRS) 2126;

Socijalistična stranka Jugoslavije (SSJ — socijalistična skupina «Napreja», Bernot) 1443.

Od 10 narodnih poslancev, ki po novem volilnem redu pridejo na Kranjsko, je izvoljenih 9 SLS in 1 SKS.

V VOLILNEM OKROŽJU MARIBOR-CELJE (ŠTAJERSKO) je bilo

volilnih upravičencev 138.605, a oddanih glasov 97.491; od teh so dobile (po redu skrinjic):

Jugoslovanska demokratska stranka (JDS) 5169;

Slovenska ljudska stranka (SLS) 56.665;

Slovenska republikanska stranka (SRS — dr. Novačan) 1461;

Samostojna kmetijska stranka (SKS) 4553;

Socijalistična stranka delovnega ljudstva (SSDL — skupina Golouha, komunisti) 5734;

Nemška gospodarska stranka (DWP — Deutsche Wirtschaftspartei) 5981;

Slovenska kmetijska republikanska stranka (SKRS — radičevci) 10.186;

Socijalistična stranka Jugoslavije (SSJ — skupina okoli «Napreja», Bernot) 4280;

Narodno-socijalistična stranka (NSS) 2090;

Narodna radikalna stranka (NRS) 1365.

Od 15 narodnih poslancev, ki pridejo na štajersko, je izvoljenih 12 od SLS, 2 od SKRS (radičevca) in 1 od DWP (Nemec).

V VOLILNEM OKROŽJU MESTO LJUBLJANA je bilo:

volilnih upravičencev 12.622, a oddanih glasov 8874; od teh so dobile (po redu skrinjic):

Slovenska ljudska stranka (SLS) 2814;

Narodno-socijalistična stranka (NSS) 552;

Socijalistična stranka delovnega ljudstva (SSDL — dr. Peričeva skupina in komunisti) 1866;

Napredni blok (NB — to je JDS [demokracija] in NNS [narodna napredna stranka]) 3510;

Narodna ljudska stranka (NLS — dr. Šusteršič) 132.

Izvoljen je kandidat Naprednega bloka demokrat dr. Reisner.

KOLIKO SO DOBILE GLASOV POSAMEZNE STRANKE V VSEJ SLOVENIJI

Iz gornjih podatkov je razvidno, da je bilo na Slovenskem (v vseh treh okrožjih skupaj): volilnih upravičencev 248.617; oddanih glasov je bilo 178.592,

Glasov pa so dobile posamezne stranke (po številu glasov): 1.) klerikalci 107.976, demokrati (z Naprednim blokom) 14.660, 3.) komunisti in peričevci 13.308, 4.) samostojni kmetje 11.023, 5.) radičevci 10.186, 6.) Nemci 5981, 7.) socijalni demokrati 5723, 8.) narodni socijalisti 3901, 9.) radikalci 3491, 10.) republikanci (dr. Novačan) 1461, 11.) dr. Šusteršič 875.

V primeri z volitvami v ustavotvorno skupščino so sedaj na Slovenskem napredovali po številu glasov le klerikalci in demokrati, vse druge stare stranke so pa zelo nezadovolje, tako komunisti, socijalisti, samostojni kmetje in narodni socijalisti. Na novo so v Sloveniji nastopili radičevci, republikanci, Nemci, radikalci in dr. Šusteršičeva stranka.

Zanimivo je, da bi po starem volilnem redu dobili v Sloveniji klerikalci 16, demokrati 3, samostojni kmetje 2, komunisti 2, socijalni demokrati 1, Nemci 1 in radičevci 1 mandat. Toda novi volilni red, ki ni naklonjen manjšim strankam, je povzročil, da so dobili v vsej Sloveniji od 26 mandatov klerikalci 21, radičevci 2, demokrati 1, samostojni kmetje 1 in Nemci 1. Demokrati, ki smo po številu glasov druga najmočnejša stranka v Sloveniji, dobimo samo 1 poslanca, dočim dobijo radičevci, ki imajo znatno manj glasov, celo 2.

Zanimive so nastopne primerjave: Od vseh v Sloveniji oddanih glasov, to je od 178.592 so dobili klerikalci 107.976, a protiklerikalne stranke 70.616. Vidi se na prvi hip, da klerikalcem, čeprav imajo res veliko večino glasov, po številu glasov le ne gre tako velika večina mandatov. Volilni red jim je kot veliki stranki naklonil štiri do pet mandatov nad mero.

Vendar pa klerikalci, ki so sicer dobili mnogo nad polovico oddanih glasov, še niso opravičeni govoriti, da so oni pravi zastopniki večine slovenskega prebivalstva. Število volilnih upravičencev v Sloveniji je bilo 248.617, klerikalce je volilo 107.976 volilcev, ostalih protiklerikalnih volilcev skupaj z zapečnjaki, ki niso oddali kroglice, pa je bilo 140.641. Pri izborni organizaciji klerikalne stranke je jasno, da so prišli mogoče s prav redkimi izjemami vsi pristaši klerikalne stranke na volišče in oddali svoje kroglice. Zapečnjaki, ki so ostali doma, so

gotovo v veliki večini pristaši naprednih strank, a se zaradi brezbriznosti niso potrudili priti na volišče, deloma se pa tudi zaradi razcepljenosti naprednih strank niso mogli odločiti. Ako upoštevamo poleg tega še to, da je mnogo ljudi, ki niso klerikalnega mišljenja, volilo klerikalce zaradi farovškega pritiska, lahko mirno trdimo, da klerikalci v Sloveniji nimajo nad 45 odstotkov pristašev med vsemi volilnimi upravičenci.

Izid sedanjih volitev nas opominja, da se morajo sorodne napredne stranke združiti v eno fronto, ki bo vršila enoten in odločen boj proti klerikalizmu. Zbiranje naprednjakov pa se naj vrši pod zastavo najmočnejše napredne, to je demokratske stranke, ki je pokazala svojo življensko silo s tem, da je od zadnjih volitev napredovala za 2372 glasov (z Naprednim blokom). Dobro znamenje je zlasti to, da je napredovala na deželi (brez mesta Ljubljane). Vsem naprednjakom, ki jih niso politična strast in malenkostne kaprice popolnoma zaslepile, mora biti jasno: Enotna napredna fronta se mora stvoriti!

Politični pregled

Volitve so za nami, 16. t. m. se sestane narodna skupščina in nas torej loči od tega dogodka samo še nekaj dni. Vendar je politični položaj še vedno popolnoma nejasen

in nihče ne ve, kako se bodo stvari dalje razvijale. Eno je gotovo: da je delovna večina v narodni skupščini nemogoča, ker je radikalcev premalo, demokrati pa niso pri volji, da bi podpirali nazadnjaške radikalce. Z drugimi strankami se pa radikalci ne morejo vezati, ker so te stranke po večini — n. pr. naši klerikalci, ki so se zvezali z Radičem in bosanskimi muslimani — protidržavne, ker hočejo potom avtoromij razbiti državo.

Posebno politika naših klerikalcev je naravnost izdajalska

in večina slovenskih volilcev ni mogla biti bolj neumna in nerazsodna kot takrat, ko je pri volitvah vse drlo za klerikalci — v največjo škodo naše dežele. Seveda: od 26 poslancev na Slovenskem je izvoljenih 21 klerikalcev, ki v narodni skupščini nikdar ne bodo odločevali, ker so protidržavna stranka in zato se na njihove zahteve nihče ne bo

oziral. Kdo bo torej branil in zastopal v narodni skupščini koristi Slovenije? *Nihče!* Demokrat je samo eden v skupščini in ta se ne more brigati za vso deželo in edino demokrati bi lahko kaj storili, ker oni so državotvorna stranka in na njihove zahteve se mora vsaka vlada ozirati. Slovensko ljudstvo bo svojo lahkomišelnost, s katero je drlo za klerikalci, še drago plačalo. Plačal bodo pa pri prihodnjih volitvah tudi klerikalni voditelji, ker jih bodo volili z upravičenim ogorčenjem vprašali: kaj ste storili? Ali niste vedeli že za časa volitev, da je vse, kar obljubljate, neizvedljivo, da vi ne boste odločali v državi, tudi če so na Slovenskem izvoljeni sami klerikalci? Ako se volilci spametujejo, ko lahko vidijo, da so vse klerikalne obljube same brezvestne laži — potem bodo pomenile prihodnje volitve polom klerikalizma. Ako bo šlo pa ljudstvo navzlic vsem očitnim prevaram še dalje za klerikalci, potem bo samo krivo nadloge, ki ga bo tepla.

Na zunaj pa stoji naša država razmeroma dobro. Premagani sovražniki — Avstrija in Madžarska — so začeli polagoma prihajati k pameti in začeli so uvidevati, da se stari časi, ko so Nemci in Madžari gospodovali nad Slovani, ne povrnejo nikdar več. Zato so se začeli zbirati

okolu male antante,

v kateri je eden najvažnejših članov naša država. Avstrija in Madžarska se nahajata v prav težkih gospodarskih razmerah, ker sta postali čez noč prav majhni državi. Zato bi se radi obe naslonili na nas, na Češko-slovaško in Romunijo, tako, da bi se ustvarilo nekako skupno srednjeevropsko gospodarsko ozemlje. To so za sedaj samo misli državnikov, ampak ker bi od takega zblizanja na gospodarskem polju imele nekaj koristi tudi države male antante, je zelo mogoče, da se bo v doglednem času uresničil načrt gospodarskega zblizanja med državami srednje Evrope. Tako se morda počasi vrnejo boljše gospodarske razmere, ki jih je vojna do temelja razrušila.

Avstrija išče pomoči na vse strani in njen državni kancelar, ki je bil že v Pragi, Budimpešti in Beogradu, je bil te dni

tudi v Rimu,

kjer je razlagal žalostno stanje Avstrije italijanski vladi in — papežu. Papež ga je celo povabil na kosilo in mu je dal papeški blago-

Ruske žene

Pripovedke Aleksija Remizova.

Prijatelj

Vasilij je bil na lovu v gozdu. Šel je skozi gozd in slišal oddaleč kričanje. Ko je prišel blizu, je bilo vse tiho.

Medved je napadel nekega razbojnika in ta se ni mogel braniti.

Vasilij je pomeril s puško in ustrelil medveda.

„Ah, dragi prijatelj,“ je dejal razbojnik, „rešil si me gotove smrti, pridi jutri na tole mesto, da ti poplačam uslugo, in privedi s seboj najboljšega prijatelja, ki ga imaš na svetu!“

Vasilij se je vrnil domov in povedal svojem ta dogodek. Vasilij je imel očeta, mater in ženo.

„Razbojnik mi je obljubil nagrado, ako dovedem svojega najboljšega prijatelja, ki ga imam na svetu.“

Govorili so in govorili, a niso vedeli, kako bi mu nasetovali, kateri mu je najboljši prijatelj.

Tedaj je rekla žena.

„Povedi mene, boljšega prijatelja nimaš!“

Res, boljšega prijatelja ni, kaj je še treba o tem razmišljati.

Drugega dne sta se podala na pot.

Prišla sta na omenjeno mesto, razbojnik še ni bil tam.

„Prevaril me je razbojnik! To je zares pravi razbojnik! Počakajva še malo. Tudi razbojnik ima svoje posle, nogoče so ga kje zadržali; čim bo gotov, pride.“

Sedla sta v travo. Vročina je bila velika. Mož je naslonil glavo na ženino krilo in zaspal.

Tedaj je prišel razbojnik.

Pogledal je Vasilija, pogledal je ženo Dunjo.

„Ne razumem,“ je dejal, „kako veselje je to, živeti s tako slabim človekom. Vzemite mene, pri meni boš fina gospodarica!“

Razbojnik je bil močan kakor bik.

„Kaj naj napravim s svojim možem?“ je vprašala Dunjo.

„Evo, vzemi mojo sabljo in odsekaj mu glavo!“

Dunja je vzela razbojnikovo sabljo in zamahnila, ali v tem trenutku je podstavil razbojnik puško in sablja je udarila nanjo.

Puška je zazveknila in Vasilij se je zbudil.

„Včeraj si ti mene rešil smrti, a danes, evo, sem jaz tebe,“ je rekel razbojnik.

V svoji zaspanosti ni mogel Vasilij ničesar razumeti; videl je le, da leži sablja na tleh in da je Dunja raztresena.

Tedaj mu je razbojnik razložil vse.

„Kaj ti aisem pravil, da moraš privedi s seboj najboljšega prijatelja! Da si privedel vsaj psa! Pes se ne dá omamiti takoj z enim zalogajem, on bi slutil nesrečo in bi lajal tako dolgo, da bi se prebudil.“

slov, od katerega pa ne bo imela Avstrija nobene koristi, ker ako bi papeževi blagoslovi kaj pomagali, bi bilo že zdavnaj boljše na svetu.

Na Bolgarskem so silno osovraženi vsi oni ministri, ki so zakrivali, da je Bolgarska leta 1915. napadla Srbijo. Za to so postavili bivše

ministre pred sodišče,

ki ni bilo milo sodilo, ker na dosmrtno ječo so bili obsojeni: takratni ministrski predsednik Radoslavov in ministri Sončev, Pečev, Popov, Dilcev in Petkov; drugi krivci so bili pa obsojeni na 5 do 15 let težke ječe! Huda kazen, ampak zaslužena, ker ti ljudje so krivi, da se je Bolgarska zvezala v svetovni vojni z največjimi sovražniki Slovanstva, z Nemci in Madžari, potem je bila pa premagana in bo še dolgo nosila posledice izgubljenе vojne! Še pri nas, ki smo se vendar uedinili z zmagovito državo, čutimo močno vojne posledice, kako mora biti šele v državah, ki so bile v svetovni vojni premagane!

Kaže nam to Nemčija, ki nikakor ne more plačati ogromnih milijonov za vojno škodo, ki jo je napravila v Franciji in so zato

Francozi zasedli nemško Porurje,

t. j. deželo, kjer so velikanski premogokopi in tovarna pri tovarni. Vse to je sedaj v francoskih rokah, ker Francija hoče imeti jamstvo, da bo Nemčija plačala vso vojno škodo do zadnjega feniga. Nemci so zaradi francoske zasedbe Porurja silno razburjeni in večkrat pride do spopada med nemškimi delavci in francoskimi vojaki. Te dni je bil v mestu Essen prav krvav spopad, pri katerem je bilo 6 nemških delavcev mrtvih, več kot 30 je pa bilo ranjenih in od teh jih bo še več umrlo. Do spopada je prišlo tako, da so delavci napadli s kamenjem vojaški oddelek, ta je pa odgovoril na kamenje — s krogli iz pušk in strojnic. Nemčija bi najpametnejše storila, ako bi lepo plačala svoj dolg, saj to menda sama uvideva, da ne bo Francija sama trpela one ogromne škode, ki so jo napravili Nemci v Franciji, ko so iz same hudobije uničevali hiše, tovarne in vse, kar jim je prišlo pod roke. Nemci so težko kaznovani — pa vse po zaslugi.

Pristopite vsi k Jugoslovanski Matici!

Zvita žena

Kuzma je umiral in je naročal svoji ženi: „Ne pozabi, Orina, kadar umrem, prodaj bika in izroči denar cerkvi za svete maše.“ „Kaj govoriš, Kuzma, samo bika! Prodal bom tudi druge stvari, ti moraš imeti redno maše za pokoj duše!“ Kuzma je umrl in so ga pokopali. Orina je plakala in žalovala nekaj časa, a na prvi sejem je vedla bika naprodaj ter vzela s seboj tudi mačka Vasiljka. Med potjo je srečala mesarja. „Koliko hočeš za bika, žena?“ „Ne zahtevam mnogo: samo štiri kopejke.“ Mesar jo je pogledal. „Ne šali se z menoj, govori razumno!“ „Resno mislim: štiri kopejke. Toda jaz ne prodam bika brez mačka.“

Dopisi

GORNJI LOGATEC. Kdaj bo urejena naša meja proti Italiji? Kaj je z razmejitveno komisijo? Ali spi spanje pravičnega? Kdo ve odgovoriti na ta vprašanja? Sedanje stanje je nevzdržno. Ze sama negotovost teži obmejno prebivalstvo kot mora. Zraven pa pridejo še potrebne in nepotrebne šikane laških oblastev. Dvolastnikom so potekle legitimacije. Okrajno glavarstvo jim je izdalo nove. Potrjene pa morajo biti tudi od podprefektore v Idriji. Dvolastniki so poslali v Idrijo skupnega zaupnika z legitimacijami. Opravil ni ničesar. Zvedel je le, da mora vsak dvolastnik napraviti posebno prošnjo za vizum. Priložiti mora dokaz, koliko zemlje ima na laški strani. Dotično prilogo morata potrditi županstvo v Logatcu in Godoviču. Seveda brez kolkov ne gre. In tako je moral vsak dvolastnik plačati od vizuma samo na kolkih okoli 8 lir. Potni stroški zaupnika pridejo še posebej. Koliko nepotrebne pisarije, izdatkov in zamude časa! Mn. nja smo, ja bi n. pr. okrajno glavarstvo moglo preskrbeti našim ljudem potrebne dokumente uradnim potom in brez nepotrebnih stroškov. Ako ne zlepa, pa zgrda, potem retorizije. Če ti nagajaš našim državljanom, bodo na tem trpeli tvoji državljanji. Trebalo bi samo dobre volje!

TRŽIČ. Eno zadnjih nedelj je gostovala v našem Sokolskem domu Narodna čitalnica iz Kranja z dobro naučeno igro «Spavaj, moja deklica». Vloge so bile v pravih rokah in so gledalci tudi dali duška svojemu priznanju. Zal le, da obisk ni bil preštevilten. Vsi, ki smo videli igro, si želimo še več takih predstav.

JESENICE. Ker nam Sokolom naši klerikalci vedno očitajo, da smo brezverci in da ne hodimo v cerkev, kar smo sedaj v velikonočnem času imeli priliko na več javnih mestih slišati, moramo enkrat na kratko pojasniti našim klerikalcem stališče sokolske organizacije napram veri. Sokolstvo se kratkomalo sploh ne vmešava v verske zadeve svojih članov, katerim pušča popolno svobodo, da po lastni vesti in lastnem prepričanju izvršujejo svoje verske dolžnosti. Sokolstvo ne odvrča nikogar od cerkve. Sokolstvo nima včlanjenih samo katoliških Kranjcev in vernih Hrvatov, temveč tudi pravoslavne Srbe in druge Slovane, saj je Sokolstvo največja vseslovanska organizacija.

Sokolstvo se torej ne more postaviti na eno ali drugo stališče. Kdo pa je kriv, da poedini sokolski fantje nimajo posebnih simpatij do farovža, o tem naj si duhovni gospodje enkrat sami izprašajo vest. Dokler bodo na prižnici, na shodih in v spovednici najbrezvestnejše napadali in blatili Sokolstvo, dotlej bodo uživali odločni naš prezir. Istotako velja naš prezir tudi drugim zapeljanim ovčicam, ki blebetajo o Sokolstvu neosnovana domnevanja.

BREZNICA PRI ŽIROVNICI. Prvi znaki Koroškeve avtonomije so se v naši fari že začeli kazati. Sladki gospod kaplan je tako lepo učil mlade fante, da so na dan sv. Jožefa premikastili nekega svojega tovariša, ki bo le težko okreval. To je bil prvi izraz veselja nad klerikalno zmago. Naši fantje si lahko alkohol postavijo za svojega patrona. Le tako naprej, klerikalna avtonomija bo rodila še več sličnih sadov, prav posebej še v naši občini, kjer so poboji na dnevnem redu. Manj politike, pa več srčne vzgoje je potrebno za fante, g. kaplan!

LESCE. Naš gospod župnik se je tekom volilne borbe nagnil popolnoma na fanatično stran. Vse dneve in noči je agitiral, posebno na večer pred volitvami je bil ves iz sebe in je obletaval tudi napredne volilce ter neresnično navajal imena posameznih naprednjakov, ki da so mu obljubili kroglico za farovško skrinjico. Svetovali bi g. župniku, naj se politično preveč ne izpostavlja, temveč naj raje malo posnema svojega prednika in naj se bolj briga za cerkev. Ljudje imajo dovolj povoda, da grajajo tako brezbržnost, ki pomeni za našo faro dovolj sramote: Strešice okrog pokopališča so vse razdrapane in povsod se kaže pomanjkljivost. Ogorčeni smo tudi, da otroci v šoli namesto krščanskega nauka dobivajo navsete, za katero stranko naj očetje oddajo kroglice pri volitvah. Cerkveni sedeži se podražijo vsako leto in tudi bera doslej še nikoli ni izostala. Mi naprednjaki ne bomo odslej imeli nič proti temu, če g. župnik pobere bero samo pri klerikalnih pristaših. Saj bi tudi pri njih imel lahko največ apostolskega dela, če bi hotel urediti neprestane zakonske prepire v okolici, kjer najboljši farovski pristaši včasih razgrajajo prav nekrščansko. Uredite, gosp. župnik, da bo mir in red v fari, manj se brigajte za politiko, pa več za cerkev. Začnete lahko takoj in ni treba čakati na avtonomijo! Drugič kaj več!

„A koliko zahtevaš za mačka?“ Mesar se je smehljaj. Žena se mu ni zdelo pri pravi pameti. „Štirideset rubljev,“ odgovori Orina. Mesar je razmišljal: maček je predrag, toda bik izravna kupčijo. „Dobro!“ In mesar je dal Orini štirideset rubljev in še štiri kopejke. Orina se je zadovoljna vračala proti domu: maček Vasiljko se bo vrnil sam domov, a denar za njega — 40 rubljev — ji bo ostal; za maše za pokoj duše moram dati samo ceno bika, škoda ni velika. Orina je šla v cerkev in izročila tam štiri kopejke. Potem se je zahvalila Bogu: „Duša bo našla mir; izpolnila sem možjevo voljo!“

Priporočajte in širite „Domovino“!

Bramanec in koza
(Indijska pripovedka.)

Kdor druge sodi po sebi in misli, da zli ljudje govore iskreno, se hitro prevvari. Nekega dne je Bramanec kupil kozo. Odločil se je, da jo žrtvuje Bogu. Na rami jo nese proti domu in sreča tri potepuhe. Ko ga potepuhi zagledajo, se zmenijo takole: „Dobroveren človek je to, prigovarjajmo mu, da nosi psa in hitro nam bo pustil kozo.“ Naglo se sporazumejo in razidejo po cesti. Vsak potepuh sede v primerni razdalji pod drevo in pričakuje Bramanca. Ko dospje Bramanec do prvega potepuha, mu ta prijazno reče: „Priatelj, zakaj nosiš psa na hrbtu?“ „Saj to ni pes,“ odvrne Bramanec, „temveč koza, ki jo hočem žrtvovati Bogu.“ In odide naprej. Pride do drugega potepuha. „Zakaj nosiš psa na hrbtu?“ Bramanec začudeno pogleda.

Kmetijski glasnik

RAZLIKE V ORANJU.

Na *dobrem delu* je veliko ležeče. Tudi pri oranju. Ni zadosti, da se brazda odreže in obrne. Veliko je na tem, kako uspešno gre delo izpod rok in *kako se zemlja drobi in rahlja*. Med oranjem in oranjem se kažejo v tem pogledu velike razlike. Jc le treba pogledati na izorane njive, na brazde, da se o tem prepričamo. Največ je ležeče na plugu, veliko pa tudi na tem, ali s plugom pravilno ravnamo ali ne. Tudi na vrtu ni zemlja zmeraj enako dobro obdelana (preštihana), dasi delamo povsod z lopato. Razlika med površnim in dobrim delom je včasih prav očitna in tako očitna je razlika tudi pri oranju. Najbližje njive so lahko različno obdelane, slabo ali pa dobro.

Pri oranju je gledati na to, da so brazde *ravno in enakomerno odrezane* in da se brazde *med obračanjem drobe*. Tudi na težki zemlji. Taka ral je dobra. Brazda bodi po vsej dolžini enako široka in le tako široka, da je po vsej širini spodrezana. Tako enakomerno izorana zemlja s krepko nadrobljenimi ali zrušenimi brazdami je dobro ali korenito obdelana in vse bolj pripravljena za setev in za poznejšo rodovitost.

Slabo je pa obdelana, če so brazde krive in neenakomerno široke, ene širše kot druge ali pa mestoma širše in slabo spodrezane. Tako neenakomerno in pomanjkljivo oranje vpliva tudi neenakomerno na poznejše pridelke. Kjer je zemlja čista od kamenja in kjer je v ugodni ravni legi, tam bi moralo biti oranje v vsakem pogledu najpopolnejše.

Slabo je tudi oranje, če ostanejo brazde po vsej dolžini cele, nerazdrobljene, kar se lahko opazuje še tu in tam na težki zemlji.

Slabo oranje je v takih slučajih večidel posledica *slabih plugov in slabega dela*. Danes imamo tako dobre pluge, da se z njimi tudi težka zemlja drobi, če jo o pravem času obdelujemo. Ti plugi imajo *krajšo in bolj zavito desko*. Pa tudi sicer so po vsi svoji sestavi tako izdelani, da je z njimi vse delo bolj uspešno in bolj pravilno. Teh izboljšanih železnih plugov se je treba tudi pri nas poprijemati, da bodo tudi naše njive bolj pravilno in bolj obdelane kakor so danes.

ZA SILO OBDELANE NJIVE.

Pri nas ima zemlja malo počitka. Komaj spravimo en pridelek, pa jo že obdelamo za drugega. In tako se vrstijo sadeži drug za drugim. Navadno ostaja le malo časa za prihodnje obdelovanje ali pa nič.

Z eno samo brazdo se obdela njiva zopet za prihodnji sadež, pa naj je zemlja takrat v ugodnem stanju za obdelovanje ali pa ne. Na ta način se zemlja večkrat v vsej naglici in le za silo obdela.

Pa tudi takrat, če ostaja kaj več časa za njeno obdelovanje, se je po naših krajih navadno ne dotaknemo prej, dokler ne pride čas posetve. Takrat jo šele pripravimo, tik pred setvijo. Sicer nam pa leži neobdelana, kakor da bi bilo vseeno, ali jo kaj obdelujemo ali pa pustimo v nemar.

Taka *neobdelana jesenska praha* se pri nas še zmeraj opazuje, dasiravno bi jo morali povsod odpraviti, zlasti po krajih, ki imajo težko zemljo. Vse kaže, da so naši gospodarji še zmeraj na stališču, da *'e zemljo obdelavati le zato, da jo pripravimo za setev, prej in slej ne*. To stališče je pa pomotno. Obdelovanje zemlje nima samo tega namena, da jo pripravimo za setev, ampak tudi, da jo *zboljšujemo v njenih lastnostih* in s tem vred tudi *v njeni rodovitosti*. Posebno težka zemlja, ki je po naravi manj delavna in manj živa, potrebuje izdatnega in pravilnega obdelovanja, da postane bolj rahla in bolj delavna. Če ostane kaj več časa od zadnjega pridelka do nove setve, potem je treba, da tako *praho obdelujemo*. Jesenska praha, ki je pri nas najbolj običajna in povsod razširjena, naj se tedaj obdeluje in naj se puste prazne njive v sirovih brazdah čez zimo.

Pa tudi če je takoj obdelati njivo za novo posetev, tudi v tem slučaju bodi vse obdelovanje pravilno in temeljito, ker je le v *skrbno pripravljeni zemlji* pričakovati ugodnih uspehov. Zemlja bodi vsako pot skrbno obdelana, ne pa površno in le za silo!

Obrtni glasnik

o Obrtna banka v Ljubljani ima redni občni zbor svojih delničarjev v ponedeljek, 16. aprila, v sejni dvorani mestnega magistrata. Vabljeni so vsi obrtniki-delničarji.

o V Mokronogu se je dne 25. marca vršil redni občni zbor Zadruga rokodelskih in dopuščenih obrtov. Zadruga šteje 193 članov in 65 vajencev. V preteklem letu je imela 3824 K dohodkov in 2228 K izdatkov. Zadruga doklada za tekoče leto se določi na pet dinarjev.

o Obrtno-industrijska izložba se bo letos vršila v Mariboru od 29. julija do 15. avgusta, na kar se že sedaj opozarjajo obrtniki in industrijci. Izdane bodo podrobne informacije. Prijave sprejema razstavljeni odbor v Mariboru, Aleksandrova cesta 22.

o Dve novi zadrugi sta se ustanovili dne 25. marca. V Brežicah se je vršil ustanovni občni zbor Zadruga čevljarjev, v Ljubljani pa Pokrajinske zadruga krovcev. Obema novima zadrugama želimo najlepši procvit!

Gospodarstvo

KMETIJSKI POUK PO DEŽELI.

Oddelek za kmetijstvo priredi v nedeljo, 8. aprila, nastopne poučne tečaje in predavanja:

- 1.) Na Grosupljem, po rani maši v šoli, o živinoreji (Gregorc).
- 2.) V Višnji gori, po rani maši v društvenem domu, o zadrugištvu (Jereb).
- 3.) V Št. Rupertu, po rani maši, o poletnem delu v vinogradu (Ambrož).
- 4.) V Beli cerkvi, ob 10. uri, o pomladnih opravkih v vinogradu in sadovnjaku, o pridelovanju krme (Kafol).
- 5.) V Rovi, ob 10. uri, razgovor o živinoreji (Marinček).
- 6.) Na Brodu v Bohinju, ob 15. uri, o živinoreji in planšarstvu (Sustič).
- 7.) V Mozlju, ob 15. uri v šoli, o sadjarstvu (Zdolšek).
- 8.) V Štrekljencu, ob pol 13. uri v šoli, o zadrugištvu in poljedelstvu (Konda).
- 9.) V Komendi, v mlekarški zadrugi ob 11. uri, o ravnanju z mlekom (Pevc).
- 10.) V Kovorju, o pašništvu in živinoreji (Hladnik).
- 11.) Pri Sv. Primožu na Pohorju, o rejji plemenske živine (Wernig).
- 12.) V Rušah, o kmetijstvu (Štrekelj).
- 13.) V Murških Gradcih, pri županu ob 14. uri, o sadjarstvu in o živinoreji (Pavlica).

potepuha in nato kozo ter brez odgovora stopa dalje.

Tretji potepuh ga ustavi z istim vprašanjem. „Zakaj nosiš psa na hrbtu?“ Bramanec spusti kozo na tla in v prepričanju, da se mu je zares izpremenila v psa, jo požene s palico od sebe in zbehan pohiti domov.

Na račun Bramanove lahkovernosti so si potepuhi priredili dobro pojedino. V večjem ali manjšem obsegu se slični slučajji mnogokrat pripetijo na svetu.

Morski cigani

Cigani, ki jih je v naših slovenskih krajih malo, zato pa toliko več na jugu naše države in v drugih evropskih deželah, so pred davnimi stoletji dospeli v Evropo iz Azije, in sicer iz sedanje Indije. Evropske cigane smatramo za nomadsko pleme, to je tak rod, ki si nikjer ne poišče stalnega doma, temveč ga neka notranja sila žene križem sveta.

Cigani so razširjeni po vsej Evropi in so znani povsod. Manj znano pa je, da med Burmo in Malajskim polotokom, v jugo-

vzhodnem delu Indije, prebiva posebno cigansko pleme, ki ga nazivajo «morske cigane». O tem plemenu podaja zanimive podatke Anglež White, ki je dlje časa prebival med njimi in dodobra proučil njihovo življenje.

Menda že samo ime označuje način njihovega življenja: Ti cigani prebivajo v čolnih, ki so iztesani iz palmovih debel. V njih prebivajo tako rekoč dan in noč. V čolnih so urejena mehka ležišča iz raznih trav in drugih rastlin. Nad čolnom se boči streha, spletena iz palmovih listov.

Morski cigani so male rasti, le redkokeri je visok do 160 cm. Njihova polt je zagorela, skoro že sajasta, in njihovi lasje so črni kakor oglje. Korajžni niso, temveč so prav plahe narave, kar se dá pojasniti s tem, da jih je usoda vrgla med preganjance. Njihovi sosedje so jih pregnali s kopnega na otočje, z otočja v morje. In še zdaj jih sovražijo ter jih odganjajo od obali. Morski cigani nazivajo svoj rod «Moken», kar pomeni: utopljenec...

Skromni so v vsem. Ribe, raki, obmorsko sadje in razne koreninice — to je nji-

hova hrana. Zaradi tega jih ob dneh nevihte in slabega vremena mori glad, ker si enostavno ne morejo nabaviti živeža. Zadnja leta pa so že postali malo praktičnejši in so začeli na drobno trgovati. S kitajskimi in malajskimi trgovci, ki plovejo mimo njihovih pomorskih bivališč, so začeli stopati v trgovinske odnose. Prodajajo jim morske bisere, razna ptičja gnezda, ki jih Kitajci imajo za posebno slaščico, in razne druge stvari, ki jih cigani naberejo ob obrežju ali v vodi. Za plačilo ne zahtevajo denarja, temveč raztrgano obleko in opij, katerega tako obravnavajo kakor mi tobak. Seveda Kitajci izrabljajo njihovo siromaštvo ter jih odirajo. To so torej še edini cigani, ki se dajo cigani od drugih, zato ostanejo vedno siromašni in se morajo z vsem zatajevanjem boriti za svoj obstanek.

Ribe so njihova vsakdanja jed. Jedo dnevno le dvakrat. Ostanke pa ne pomečejo v vodo, temveč jih po prirojeni zanikrnosti shranjujejo v kotu čolna, dokler ne začno neznošno smrdeti. Toda v tej zanikrnosti je vendarle tudi nekaj utemeljenosti: kajti, če bi sveže ostanke zmetali v vodo, bi

14.) V Mali Nedelji, o kletarstvu (Matjažič).

= **Vrednost našega denarja.** Na zagrebški borzi se je dobilo 3. t. m.: en dolar za 97 do 98 dinarjev, 100 avstrijskih kron za okoli 14 par, 100 laških lir za 490 do 492 dinarjev, 100 češkoslovaških kron za okoli 295 dinarjev. Na curiški borzi se je dobilo istega dne 100 dinarjev za 5 švicarskih frankov 40 santimov.

= **Obtok bankovcev v naši državi.** Dne 22. marca je bilo v naši državi v prometu za 5 milijard 340 milijonov 200 tisoč dinarjev papirnatega denarja.

= **Cene živini.** Na mariborskem sejmu, den 27. marca, so bile cene za kg žive teže v kronah: debeli voli 48 do 54, poldebili 36 do 47, plemenski 35 do 46, biki za klanje 22 do 42, klavne krave debele 38 do 43, plemenske 30 do 37, za klobasarje 23 do 30, molzne 25 do 37, breje 25 do 37, mlada živina 33 do 52 K. — Na zagrebškem sejmu, 28. marca, pa se je tržil kg žive teže v kronah: voli prvovrstni 50 do 60, drugovrstni 46 do 52, krave drugovrstne 40 do 42, tretjevrstne 33 do 40, teleta 52 do 62, svinje debele 100 do 109, mršave 87 do 100 K.

= **Cene žitu.** Te dni se je v Vojvodini tržila pšenica po okoli 452 Din, ječmen po okoli 312 Din, oves po okoli 290 Din, koruza po okoli 252 Din, moka «0» po okoli 655 Din za 100 kg (na debelo).

= **Cene konj.** V Zagrebu so bile na sejmu 28. marca nastopne cene konj: mali konj 14.000 do 20.000 kron, srednji konj 30.000 kron, belgijski konj 45.000 kron, lep konj 47.000 kron.

= **Cene krmi.** Povprečne cene krmi v Zagrebu so bile zadnje dni: seno 550 do 800 K, detelja 800 K za 100 kg.

= **Sladkor se je podražil.** Naše tvornice sladkorja so s 27. marcem povišale cene sladkorja na debelo za pol dinarja pri kilogramu.

= **Za III. Ljubljanski vzorčni veliki sejem,** ki se vrši od 1. do 10. septembra, je doma in na tujem veliko zanimanje. Došlih prijavitelj je že lepo število, ki z vsakim dnevom raste. Zato svetujemo, naj zamudniki pošljejo svoje izpolnjene prijavnice sejskemu uradu,

oziroma, če prijavne tiskovine slučajno kdo ni prijel, naj jo zahteva. S tem, da se vsakdo čim prej prijavi, koristi le sebi, ker si tako zagotovi primeren prostor. Prijavni rok se bo brezpogojno zaključil s 15. junijem. Opozorjamo na to, da se je lansko leto zaradi pomanjkanja prostora moralo odkloniti okrog 50 tvrdk. Vsa pojasnila daje pisмено in ustmeno urad Ljubljanskega velikega sejma v Ljubljani, Gosposvetska cesta (telefon 140).

= **Zagrebski veliki sejem** se vrši letos od 22. aprila do 1. maja. Razstavilo bo samo blago okoli 550 industrijcev, obrtnikov in trgovcev, med temi mnogo iz inozemstva.

= **Vrednost blaga, izvoženega iz naše države v letu 1922.,** znaša 3071 in pol milijona dinarjev proti 2461 milijonom v letu 1921.

Beleške

+ **Kam bo to privedlo?** Zmage plemenskih strank med Srbi, Hrvati in Slovenci imajo za posledico, da se plemenske separatistične težnje in strasti vedno bolj razpihujejo. Tako so tudi med Srbi vedno češči glasovi, naj se od Srbov odsečemo Slovenci in Hrvati, ki naj napravimo potem, kar nam je milo in drago, ter naj se osnuje samostojna velika Srbija. Srbi se povprašujejo: «Kaj bi se prerekali in pripravili s Slovenci in Hrvati? Čemu nam je to potrebno? Do 15. aprila naj potegne komandant IV. armijske oblasti čete na mejo, ki je bila določena Srbiji, še predno se je ustanovila Jugoslavija. Na prvi seji narodne skupščine v Beogradu naj se povrne srbskim pokrajinam ime Srbije, stara trobojnica in srbski grb. Takrat naj izjavi Pašić: 'Sedaj naj se bijejo Slovenci in Hrvati, ako se hočejo, z Mussolinijevimi Italijani za Reko, Istro in Gorico ter s Seiplovimi Nemci. Mi te potrebe nimamo več. Mi hočemo živeti v miru z vsemi in če treba tudi v zavezništvu'. — Minister vojne bi v tem slučaju lahko izjavil, da ne potrebuje velikih vojnih kreditov in tudi rok za vojaško službovanje bi se mogel v Srbiji skrajšati. Po umaknitvi srbskih čet s slovenskega in hrvaškega ozemlja bi se žigosali dinarji ter Hrvatim in Slovencem pustile avstrijske krone. Tako bi se srbski dinar kmalu popravil.» Tako slično govore in pišejo Velesrbi, ki z

veseljem izrabljajo radičevski in klerikalni separatizem. Kam bi privedlo, ako bi se te velesrbske težnje uresničile? Uresničenje take velike Srbije bi pomenilo smrt Slovenije, početek konca svobode Slovencev in pričetek našega padanja v revščino, ker bi naš denar ne imel nobene veljave. Ali bi mogli imeti mi Slovenci lastno državico? Mogoče bi trajala ta državica mesec dni, potem pa bi se zrušila v lastni revščini kakor trhla lesena kočica, in prišli bi Italijani, Nemci in Madžari ter nam s puškinim kopitom vtepli v glavo pokorščino tujcu, kar bi nam bilo popolnoma prav, ker ne znamo ceniti narodne svobode. Takrat bi se pričelo pri nas jadikovanje, na tihem seveda, ker bi se na glas niti kihniti ne upal nihče, čeprav smo sedaj glasni in zmerjamo na žive in mrtve, ker mislimo, da obstoja naša svoboda v revoltiranju proti lastni državi. Tolaži nas le, da do take razcepitve Jugoslavije ne bo prišlo, ker nas državljanov za enotno Jugoslavijo je še vedno več nego separatistov in protidržavnih lujskačev in mi smo pripravljeni, boriti se odločno in do skrajnosti za svobodo in edinstvo naše države.

+ **Hinavščina.** Po volilni borbi, med katero so klerikalni listi izpraznili precej gnojnih golid, prihaja zdaj «Slovenski gospodar» in se trka na prsi, češ: «Slovenski gospodar» in vsi časopisi SLS so pisali pošteno, mirno, zmerno, prepričevalno in niso blatili. Na to farizejsko zavijanje oči bi lahko postregli s podrobnimi citati in posebno dehtečim cvetjem iz «Gospodarjevega» zeljnika, ko bi ne vedeli, da imajo naši čitatelji itak v spominu neprestane neokusnosti klerikalnih listov, ki so bile med volilno borbo podvojene in potrojene. Mi razumnim ljudem vedno pripotočamo, naj od časa do časa vzemo v roke tudi klerikalne liste in naj primerjajo njihovo pisavo z našimi listi, ker na ta način mora vsakdo, ki ni udarjen s kurjo slepoto, izprevideti, da «Slovenski Gospodar», «Straža» in «Domoljub» niso vredni nikomur odvezati čevljev. Značilna pa je «Gospodarjeva» samohvala za dokaz, s kako farizejsčino si upa stopati pred svoje nebogljene bralce in bralke.

+ **Papež in politika.** Papež Pij XI. je, kakor znano, kmalu po zasedbi Petrovega prestola odločno nastopil proti političnemu rokovnjaštvu katoliških duhovnikov. Kakor poročajo listi, se je vodja češkoslovaških klerikalcev Šramek pred kratkim mudil v Rimu, da posreduje v Vatikanu za razveljavljenje papežev prepovedi. Toda papežev tajnik Gasparri je vsiljivega Šrameka ostro zavrnil, češ, da je papeževa volja neomajna. No, bolj komodni kakor čestiti gospod Šramek so pa naši duhovniki. O papeževi prepovedi enostavno niso čuli ničesar zvoniti in tirajo svoje politično mešetarjenje z avtonomijo do viška. Kje je tu disciplina? Kadar gre za politiko, je tudi Korošču, Hohnjecu, Škulju in mnogim drugim za papežev zapovedi toliko kakor za predlanski sneg!

Novosti

* **Velikonočni prazniki** so potekli pri lepem vremenu. Le nekoliko hladno je bilo: Zlasti na velikonočni ponedeljek je pihal mrzel veter. To pa ni motilo bližnjih in daljnjih sorodnikov, botrov, botric, prijateljev, da ne bi se križem obiskovali in obdarovali s pirhi. Stara navada je to in prav lepa. Ob tej priliki se snidejo mnogi, ki se mogoče drugače ne vidijo celo leto. Žal le, da se velikonočni prazniki zlasti po mestih in dru-

se okrog čolnov vedno gnetle nevarne morske ribe ter bi vedno ogrožale može, ki se spuščajo pod gladino iskat bisere, ali pa otroke, ki se ves dan kotalijo in kopajo v topli vodi.

Rod morskih ciganov počasi, toda stalno izumira. Ni jih že več kakor pet tisoč. Umrljivost je med njimi velika, ker jih uničujejo malarija, kolera, tifus in razne kožne bolezni. Vse to je prav razumljivo, ker ciganski rod živi v nesnagi, pomanjkanju in v vzdušnem polmočvirnatem ozračju. Mnogi izmed njih postanejo tudi žrtve morskih volkov ali pa obrežnih orlov, ki se v strahu za svoja gnezda ljuto zaganjajo v vsakogar, ki se jim približa in ga razmrevarijo. Toda morski cigani se ne bojé smrti. Smatrajo jo za poslanko višjih duhov, ki odločajo usodo in dolgotrajno življenje. Edino v to verujejo morski cigani, zato zrejo smrti mirno v obraz. Boga ne častijo in ne poznajo nikakih verskih obredov ali molitev. Tudi ne poznajo zakona in ne sramote. Vsak otrok pa vendar pozna svoje starše in jih spoštuje, ubogati pa mu ni treba, ker med njimi lahko vsak dela, kar ga je baš volja.

Zene so dobre matere, gospodinje pa le v skromnem obsegu. Iz morskih trav in palmovih listov pletejo razne pletenine, sušijo ribe in sadje ter iz ilovice gnetejo različno posodo. Može so ribolovci in potapljači. V vodi iščejo bisere, ob obrežju pa po grmičju stikajo za kakršnimkoli plenom.

Težko je življenje morskih ciganov. Čeprav so otroci svobode in solnca, njihovo duševno življenje stalno propada. V njih pa še vedno živi smisel za glasbo, toda kadar prepevajo, so njihove melodije zategle in otrožne. Njihove globoke črne oči ne žarijo več v južni strasti, temveč odsevajo neko daljnjo tugo o izgubljenih časih... Njihova najbolj priljubljena pesem ima približno nastopno vsebino: «Žalostni so naši dnevi — pod solncem ne igramo in ne pojem več — v morje so padle naše gosli — nesreča je naša mati in žalost je naša sestra...»

Ali se bo ta ciganski rod vzdržal še nadalje ali bo izumrl? To vse je odvisno od civilizacije, ki počasi prodira tudi v tamošnje kraje ter bo morda tudi temu osamljenemu rodu olajšala borbo za obstanek, če že ne bo prepozno...

gih večjih krajih izrabljajo za pijančevanje, katerega posledice so često prelepi in uboji. Brez pretepev tudi ti prazniki niso minili. Zato bi bilo ob takih prilikah pač na mestu, da duhovščina s prižnice in drugače vpliva na ljudstvo ter deluje za prerod našega naroda. Mnogo bolj pristojna naši duhovščini to apostolsko delo nego politika. Politika je ljudi že itak dovolj razburila in ni potrebno, da še dušni pastirji netijo politično strast. Ob takih praznikih, ko posečajo verniki v večji meri cerkev, naj izkoristi poštena duhovščina to priliko v ublaženje strasti, sovraštva in pa podivjanosti, ki se je zaradi dolgotrajne vojne tako razpasla med ljudstvom.

* **Dragocena kaseta pokojnega kralja.** V Budimpešti so našli dragoceno kaseto, v katero so vrezane začetne črke kraljevskega doma Karadžordžević. Kaseto je svojedobno poklonil kralju Petru sedanjemu jeruzalemski patrijarh. Naš budimpeštanski poslanik je o najdeni kaseti obvestil zunanje ministrstvo, ki bo ukrenilo vse potrebno, da se dragocena kasetna vrne našemu kraljevskemu domu.

* **Preganjanje Slovencev na Koroškem.** Iz Pliberka poročajo, da so avstrijski orožniki pričeli stikati po slovenskih hišah, kje bi imeli knjige Mohorjeve družbe ali kak jugoslovanski časopis. Tamošnji Slovenci se bojijo, da se pripravljajo zopet novo preganjanje Slovencev, ki že itak nimajo prav nobenih pravic v Avstriji. Tako se godi našim rojakom na Koroškem. Ko so pa prišli avstrijski državniki v Beograd, so zastopnikom naše vlade nasuli mnogo peska v oči, češ, da Slovincem na Koroškem ni hudo. Dočim imajo Nemci v Jugoslaviji vse pravice, zahteva avstrijsko časopisje celo, naj se zabrani uvoz — slovenskih molitvenikov iz Jugoslavije.

* **Smrt rojaka v Ameriki.** V premogovniku Salt Lake City v Ameriki je ubilo rojaka Adama Skrlja, rodom iz Begunj pri Cerknici. V Ameriki je bival nad 20 let in se je ravno pred petimi meseci povrnil iz domovine nazaj v Ameriko. Pokopali so ga v Clevelandu.

* **Mestna hranilnica v Ljubljani.** V poslednjem času se razširjajo po deželi vesti, da *Mestna hranilnica ljubljanska* pri njej vložena denarja ne obrestuje. Te vesti so zlobno izmišljene in izvirajo od konkurenčnih strani, katerim je prelep razvoj te hranilnice na poti. Mestna hranilnica je vloga vedno obrestovala in obrestuje sedaj navadne vloge po 5 %, vloge na tekoči račun proti odpovedi po 6 %, oziroma 7 %. Podrobna pojasnila daje hranilnično tajništvo. Danes upravlja Mestna hranilnica ljubljanska 86 milijonov dinarjev ali 344 milijonov kron zaupanega ji denarja s pupilarno varnostjo, poleg katere je treba upoštevati še to, da za vse vloge in obresti jamči mesto Ljubljana. Prav zaradi posebne varnosti nalagajo pri Mestni hranilnici svoj denar ne samo zasebniki, ampak tudi sodišča denar sodnih varovancev, župni uradi cerkveni in občine občinski denar.

* **Velikonočno streljanje** je sicer „imenitna“, toda nevarna šega. Smodnik pač ni igračka in kdor z njim ne zna ravnati, naj se ga ne loti. Vsakoletne nesreče, ki se pripetijo pri streljanju, so menda še premalo svarilne in marsikje streljajo fantje kar brez potrebnega dovoljenja. Tudi letošnja Velikonoča ni potekla brez streljanja, a žal tudi ne brez nesreč. Iz raznih krajev smo dobili obvestila o več ali manj hudih poškodbah. Po-

sebnost v mariborski okolici je na velikonočne praznike svečano grmelno. Posledica je bila seveda ta, da se je znašla v mariborski bolnici cela vrsta obstreljencev. Istotako je tudi ljubljanska bolnica po praznikih dobila precej obstreljenih gostov.

* **Koliko se v Ljubljani spi in sne?** Tarnamo, stokamo in zabavljamo, kolikor nam duša dá. Človek bi res mislil, da smo v vichah. Toda, ali nam res gre tako hudo za podplate? Poslušajte za primer, koliko se v Ljubljani popije in sne v enem letu: 31.204 goved, 9040 telet, 5704 ovce, 2692 jagnjet in 28.423 prašičev. Mesa je bilo uvoženega 448.767 kg, rib 46.766 kg, svežega sadja 1.375.126 kg, suhega sadja 615.740 kg, južnega sadja 284.672 kg, riža 1.569.700 kg, moke 12.931.069 kg, masti 463.686 kg, sira 175.009 kg in olja 654.508 kg. Popilo pa se je: 3.530.612 litrov vina, 1.352.846 litrov piva, 24.080 litrov sadnega mošta, 102.671 litrov špirta in žganja, 41.531 litrov ruma, nadalje 55.521 butelj in 27.933 steklenic šampanjca.

* **Švicarski otroci pridejo v Jugoslavijo.** Mednarodni odbor za zaščito revne dece v Zenevi je zaprosil našo vladu za dovoljenje, da sme odpraviti na letovanje v naši državi okrog tisoč slabotnih švicarskih otrok v starosti 12 do 17 let. Vlada je prošnji ugodila in bo določila primeren kraj za šotorišče.

* **Največji most v Jugoslaviji se gradi pri Novem Sadu preko Donave.** Gradnja prav lepo napreduje. Te dni so si ga ogledali beograjski konzuli raznih držav. Most bo dolg 363 metrov, material za gradnjo pa tehta 5600 ton.

* **Stavke v naši državi.** V prošlem letu se je široko naše države precej štrajkalo. Bile so stavke pri 127 podjetjih, ki skupno zaposlujejo 26.850 delavcev. Za časa stavk izgubljeni delavski zaslužek je znašal 14 in pol milijona dinarjev. Največ se je štrajkalo v avgustu, ko je bilo kar 38 stavk, najmanj pa v decembru, ko so bile samo tri stavke.

* **Žebot je dobil plačilo,** in sicer prej in od drugega kakor je sam pričakoval. Pretekli torek popoldne se je po mariborskih ulicah vračal iz neke gostilne. Ne vemo, ali je imel kaj čmrljev v glavi ali ne, — pa saj to je pri njegovih manirah vseeno. Na ulici je s komolcem zadel ob arhitekta Bauerja iz Zagreba. Prizadeti gospod je Žebota posvaril, naj se dostojno obnaša, Žebot pa je že zamahnil s svojo debelo palico in udaril g. Bauerja po glavi. No, tokrat pa je našel na pravega. G. Bauer je s tako silo lopnil Žebota v obraz, da se je gospod poslanec kar sesedel na tla in se šele čez par trenutkov pobral s krvavim nosom. Prišel je policaj in oba peljal na policijo. Med potjo se je nabralo obilo mladine, ki se je nabiksanemu Žebotu škodoželjno posmehovala. Klerikalec Žebot, imeniten tudi v svoji sramoti, pa je potegoval revolver in grozil zasmehovalcem. Na policiji je prostil Žebot, naj ga stražnik spremlja na dom. Torej se je le enkrat našel človek, ki je povzročil, da so se Žebotu tresle hlače. Značilno za Žebota je, da je napadel osebo, ki je sploh ni poznal. Take manire so pač vredne tržaškega fakina, ne pa slovenskega poslanca!

* **Ponarejeni italijanski bankovci.** Poročali smo že parkrat, da so se v Celju ali Mariboru pojavili ponarejeni italijanski bankovci. Nedavno je policija v Gaberju pri Celju aretirala nekega Jožefa Novaka iz Šmarja pri Jelšah, ki je vedoma razširjal ponarejene 50lirske bankovce. Preiskava je do-

gnala, odkod izvirajo falzifikati in koliko jih je v prometu.

* **Prvoaprilska senzacija v Ljubljani.** Na veliko soboto je Ljubljančanom nanesa srečna prilika, da so zopet enkrat lahko pasli svojo radovednost, in sicer za prazen nič, oziroma za prvega aprila, ki je bil drugi dan. Takrat se je namreč po vsej Ljubljani raznesla novica, da so v stanovanje ravnatelja Bonclja v Wolfovi ulici pri belem dnevu vdrli trije zakrinkani lopovi, ki so našli doma le služkinjo Francko Šmid in so od nje zahtevali, da jim pokaže shranjene dragocenosti. Ona da jim je nalašč vse napačno razkazovala, nakar jo je eden z noževim ročajem udaril po glavi, da se ji je kar posvetilo. Dekle je skočilo potem v stransko sobo, poklicalo skozi okno ljudi na pomoč, nato pa se zgrudilo v nezavesti. Takoj je prihitela policija in zasedla vse izhode. Gospa se je tudi vrnila domov in ugotovila, da tatovi niso odnesli prav nobene stvarce. Sedaj se pa začne aprilska storija: policija je preiskala v hiši vse kotičke, toda tatov ni mogla iztakniti. Na ulici se je zbralo ogromno ljudstva, ki so potrpežljivo čakali na «ravbarje». Naenkrat se je visoko na strehi pojavilo dvoje oseb. Policija je hitela za njima pod podstrešje, toda medtem sta že izginila kakor kafa. To je bilo ugibanje med občinstvom na ulici, ki je vzdržalo še par ur, toda «barab» še niso prignali iz hiše. Skratka: končno se je tudi potrpežljivemu občinstvu začelo v glavi svitati o prvem aprilu in počasi so se razšli. «Barab» ni bilo na izpregled, pa jih ni bilo. In se je začelo govoriti, da si je morda služkinja celo reč kar sama izmislila, ker je ubila neko vazo, pa je za dober izgovor pogruntala — roparski vlom. Oni dve osebi pa, ki sta se pojavili na strehi, sta bila dva krovca, ki sta nadomestila par razbitih opek. Cela afera je pač po Ljubljani vzbudila obilo govorjenja in ugibanja. Stvar še vedno ni dognana.

* **Prosó so méli.** Godilo se je v Orehovcih. Zvečer se je po domači šegi zbralo obilo fantov in deklet k temu veselemu poslu. Ko so se pozno razšli, je neki fant ustavil zakasnelega dekleta in ga objel, češ, zdaj boš pa moja. Ona se je izvila in zakričala. V tem hipu je izza ogla priskočil drugi fant in v mnenju, da gre za pretep, udaril s pestjo. Po nesreči je zadel dekleta. Po vrhu jo je še prijel za lase in jo hudo premikastil. Stvar je prišla pred sodnijo, kjer so rabijatnega fanta v spomin na mélev obsodili na teden dni zapora in na 1130 kron za bolečine...

* **Posebno velikonočno presenečenje** je na veliko soboto zvečer doživel v Ljubljani ključavničar Ignac Hafner. Malo pozno se je povrnil domov in ko je legel v posteljo, ga je objela nenadna vročina. Ljubezniva ženka mu je namreč s kropom poparila posteljo. Hafner je dobil precejšnje opekline, njegova soproga bo pa za to pisanko dobila posebno nagrado.

* **Avtomobilska nesreča pri Medvodah.** Josip Zupančič, šofer komandanta dravske divizije, je preteklo soboto zvečer povabil svojega tovariša Jerino ter redarja Bevca in soprogo na avtomobilski izlet proti Kranju, kamor so se res takoj odpravili. V Kranju so se dobro zabavali ter se proti polnoči v naglem diru vračali proti Ljubljani. Pri klancu v Medvodah pa jih je zadela nenadna nesreča. Zupančič ni mogel obvladati položaja in avto se je z vso silo zagnal v tamošnjo gostilno, kjer se je razbil. Zupančič in Jerina sta s težkimi poškodbami na glavi ne-

zavestna obležala na mestu. Redarju Bevcu in ženi se ni zgodilo nič. Oba težko ranjena so prepeljali v ljubljansko bolnico in je upati, da ostaneta pri življenju. Zupančič ni imel dovoljenja, da vzame avtomobil.

* Človeška noga se je našla. V Subotici so lepega jutra našli blizu cerkve v papir zavito človeško nogo. Misleč, da gre za strašno grozodejstvo, je hitro bila vsa policija na nogah. Končno pa se je ugotovilo, da noga izvira iz operacijskega lokala subotškega zdravnika dr. Heta, ki je prejšnji dan operiral neko žensko in ji odvzel nogo, katero je izročil svojemu slugi, da jo zakoplje. Sluga jo je lepo zavil v papir, spotoma pa se oglašil v krčmi in se po stari navadi pošteno nakresal. Ko se je ponoči s tremi nogami vračal domov, mu je tista v papirju zdrknila izpod pazduhe. To sicer ni nič nečloveškega, a sluga vseeno pride pred sodnijo in mu bodo prisodili nekaj pokore.

* Lopov. V Beogradu je Ivan Novak iz Mirne na Dolenjskem izvalil nekega premožnega srbskega kmeta v hotel, ga ommil s kloroformom in mu vzel 27.000 dinarjev. Nato si je nabavil novo obleko in se sploh prav moderno »zrihtal«. A navzlic novi zunanosti so ga le izsledili tajni policisti in ga aretirali na kolodvoru, kjer je kupoval vozni listek. Zapravil je že 7000 dinarjev. Ostalo so mu odvzeli in mu novo obleko zamenjali z raševino.

* Velika tatvina. Med Mariborom in Poljčanami je bil v brzovlaku ukraden nekemu Alojziju Friedmannu iz Sofije usnjat potni kovčeg. V kovčku je bila bančna knjižica, glaseča se na 23 milijonov avstrijskih in 170 tisoč jugoslovanskih kron. Tatvine je osumljen neki kmetski fant.

Iz raznih krajev

* V Tomačevem pri Ljubljani je neznan tat vlomil v stanovanje železničarja Srakarja. Pobrjal je vso obleko in s tem občutno oškodoval Srakarjevo obitelj.

* Na Šmarni gori se je na velikonočni ponedeljek vnel gozd. Požar, ki je povzročil posestnikom mnoge škode, so najbrž zanehtili neprevidni izletniki.

* V Škofji Loki je priredila Glasbena Matica iz Ljubljane 25. marca koncert, ki je dobro uspel. Občinstvo je napolnilo ves prostor obširne dvorane Sokolskega doma.

* Na Lačni pri Novem mestu so dninarji ob večernem povratku iz vinogradov na Trški gori bili napadeni od fantov. Vnela se je krvava bitka, ki se je končala s tem, da so devet »bojevnikov« prepeljali v bolnico usmiljenih bratov v Kandiji. Več ostalih pa si neguje glave in druge ude v domači oskrbi.

* V Zabnici je gospa Marija Logonder nedavno v krogu svoje obitelji praznovala stoletnico svojega rojstva. To je menda pač najstarejša Slovenka.

* V Celvcu pri Šmarjeti na Dolenjskem so nekega večera vlomili neznan lopovi pri posestniku Alojziju Hribarju in napravili za 16.000 kron škode. Umorili so tudi trinajstletnega Hribarjevega rejenca Jožeta Peternela.

* V Krušči pri Logatcu je France Štritol ljudem razkazoval novo kupljeni samokres. Pokazal ga je tudi šestnajstletni Karolini Znidaršič z besedami: »Ali ni lep? Vidiš, takole se pa izproži!« In je resnično izprožil in je krogla zadela Znidaršičevo v vrat, prevrtala ji usta ter izstopila zadaj iz glave. Ponesrečenko so odpravili takoj v bolnico.

* V Kralovcih pri Sv. Jurju ob Ščavnici sta se sprla mladeniča Anton Ceh in Ludovik Lah. Med preprirom je Lah z nožem sunil Ceha v prsi. Ceh je celo noč ostal na mestu in je brez vsake pomoči izkrcvavel. Laha so takoj drugo jutro prijeli in zaprli.

* V Mojstrani je Janeza Lampreta, delavca v cementni tovarni, podsul gramoz. Ko so ga rešili iz zasipa, je revež imel zlomljeni obe nogi.

* V Podnartu je premikač državne železnice Frane Grzelič pri premikanju vlaka tako nesrečno prišel med odbijače, da so mu zmečkali desno roko. Vrh tega je poškodovan tudi po obrazu.

Zanimivosti

SREDSTVA ZA PRIČARANJE LJUBEZNI PRI STARIH GRKIH.

Čaranje za dosego ljubezni je ravno tako staro kakor čar ljubezni same. Ljubezen je pisan ptič, katerega hoče menda vsakdo ujeti in katerega je tako težko uloviti. Vsakovrstna sredstva za pričaranje ljubezni so se uporabljala že izza pradavnega časa.

Posebno čarno moč je starogrška mladina pripisovala nekemu malemu pisanemu ptiču. Ta ptič, privezan od žensk na kolo in s čarovniškimi besedami zaklinjan, naj bi bil imel moč, vleči ljubljenega moža ali mladeniča k hiši babjeverne Grkinje.

Toda ljubezni žejna grška lepota ni bila vedno dovolj potrpežljiva, da bi šla malega ptiča lovit in še potem zaklinjat. To ji je trajalo predolgo časa, zato so si tesalske Grkinje izmislile drugo sredstvo za dosego svojih vročih ciljev. Mal kip, ki je moral biti goreči zaljubljenki zelo podoben in katerega je bilo treba nesti okoli oltarja, je baje dosegel isto kakor pisani ptiček na kolesu.

Kot zelo učinkovito sredstvo za pričaranje ljubezni so uporabljali grški mladeniči nastopno: Na morskó školjko se je naslikala podoba Tifona in se je potem morala vreči školjka v peč. Pri tem je moral zaljubljeni mladenič izgovarjati nastopno zakletev: »Privedi mi N., hčerko M., današnjega dne, ob tej uri, gorečo zaljubljeno! Takoj, hitro, hitro!«

Neki drug recept je obstojal v tem, da se je z bakrenim žebljem ponesrečene ladje napisalo na kovinski predmet: »Povzroči, da me bo N. ljubila!« Tudi v sanjah se je po želji mogel zaljubljenec prikazati svoji izvoljenki. Zato je moral napram lastni svetiljki govoriti naslopane besede: »V sanjah bi se rad prikazal N. Takoj, takoj, hitro, hitro!« Toda ne samo prikazati, temveč tudi mučiti je mogel nesrečno zaljubljeni Grk svojo izvoljenko in ji povzročiti noč brez spanja, ako je napisal na morskó školjko besede: »N. naj prebije brez spanja celo noč!«

Grške žene in dekleta so se posluževale nadalje kot ljubezen pričarajočega sredstva nekake vrtavke (brleka), ki je bila povita z rdečo volno in često okrašena z najdragocenejšimi kamni. V starih spisih grškega pisca Teokrita se nahaja neka ljubavna dogodba, v kateri se taka vrtavka večkrat omenja. Vsebina je nastopna:

»Delfis, slavni grški borec, je bil silno zaljubljen v Simaeto, ki je istotako ljubila njega. Nekoč se je zgodilo, oh, da že dvanajst dni ni videl svoje ljubice, in prijateljice so pripovedovale obupani zapuščenki, da je Delfis nestalen in da si je izbral drugo. Zato se je uboga Simaeta posluževala vseh različnih sredstev, da bi si zopet pri-

borila izgubljenega moža, in je uporabila tudi vrtavko, katero je zaklinjala z besedami: »Vrni, vrteča se vrtavka, mi zopet moža v stanovanje! itd.«

Če so vsa ta sredstva in zakletve kaj koristile, nam stari grški spisi ne povedo. Sicer pa najbrž kljub temu, da vse čarovnije niso nič pomagale, ljudje niso postali manj babjeverni. Saj se še med nami mnogi poslužujejo čarovniških in babjevernih sredstev za dosego ljubezni in verjamejo vanje tudi še nadalje, čeprav uspeha ni bilo...

Razno

× Papež se poda iz Vatikana. Sedanji papež ima o svojem visokem položaju malo svobodnejše nazore kakor njegovi predniki. Menda ne mara ostati dosmrtni vatikanski jetnik, temveč se ga je zopet lotila želja po lepem svetu. Poročajo, da namerava papež v kratkem na božjo pot v Lurd. Lurški škof je že pozvan v Rim, da bo spremljal papeža.

× Otok pobožnosti. Doslej se je mislilo, da je na sveti gori Atos največ cerkvá, oziroma samostanov. Sedaj pa se ugotavlja, da goro Atos prekaša mali otok Palmos, na katerem je evangelist Janez pisal Apokalipso. Na otoku Palmos ni nič več kakor 700 hiš; prebivalci so Grki, bavijo se z ribolovom. Cerkvic pa je na otoku 300, med katerimi so sicer res nekatere že napol zrušene. Po tem številu torej na vsako drugo obitelj pripade po ena cerkvice. Odkod toliko število cerkvic? Pripoveduje se, da so svoj čas prihajali na otok mnogi častilci evangelista Janeza in je vsak v spomin dal zgraditi svojo cerkvico. Tako je tekom stoletij število cerkvic naraslo na tristo. Čudno je le, da otočani zaradi cerkvic vseeno niso nič bolj pobožni kakor drugi kristjani.

× Napad na kanonika. V Astiku v Italiji je na cvetno nedeljo po končani procesiji pri cerkvenih vratih ustrelila mlada deklica na kanonika, a ga k sreči ni zadela. Kanonik je zbežal proti oltarju, deklica pa za njim z malim samokresom v roki. Končno so jo le prijeli navzoči bogoslovci in drugi ljudje ter ji izvili orožje iz rok. Ko jo je orožniški brigadir odpravil iz cerkve, je izjavila, da bo drugič pomerila bolje. Je slušateljica na turskem vseučilišču. Nad kanonikom pa se je hotela maščevati, ker jo je kot domači učitelj onečastil in ji pokvaril življenje.

× Zlato rožo podeli papež španski kraljici. To izredno odlikovanje se podeli le redkokdaj, in sicer kaki visokostoječi katoliški ženi, ki se posebno odlikuje po čednostih in dobrotah. Papež Pij XI. je zlato rožo blagoslovil četrto nedeljo v postu v prisotnosti španskega poslanika in njegove žene. Španski kraljici jo bo izročil poseben papežev odposlanec. Zlata roža je umetniško izdelana iz čistega zlata in nima nič trnja...

× Ogromen kolač. Angleško princeso, ki je pred letom dni stopila v zakon, je nedavno obiskala štokljka in ji prinesla čvrste fantička. Ko so pripravljali krst, je bil mladi materi podarjen ogromen kolač. Sami okraski iz sladkorja in cvetja so tehtali nad pol centa. Za testo so porabili sedem funtov moke, šest funtov masla, šest funtov sladkorja, 120 jajc, šest funtov rozin in nad trinajst funtov drugih primesi. Kolač so pred načetjem fotografirali, da bo mali sinko prince se imel kdaj vsaj pojem o svojem krstnem kolaču, za katerega zaenkrat še nima zanimanja.

Za smeh in kratek čas

V ljudski šoli.

Učitelj v prvem razredu: «Zakaj pa rabimo perje rac, gosi in druge perotnine?»

Vse molči.

Učitelj: «Saj sem vam že zadnjič pripovedoval. No, kaj imate v vaših posteljah doma, Jožek?»

Jožek: «Stenice.»

Špekulacija.

Korl: „Kaj bi napravili, gospod Abraham, če bi imeli pol milijona dinarjev?“

Špekulant Abraham: „Cel milijon!“

Razlaga.

Gospa: «Videla sem danes, kako je naša mačka pila dežnico; kaj neki pomeni to?»

Profesor: «To pomeni: prvič, da je deževalo, drugič, da je bila mačka žejna.»

Ženski kotiček

SNAGA IN RED.

Snaga je pol zdravja, tega posebno matere ne bi smele nikdar pozabiti. Voda nič ne stane. Učite otroke snažnosti! Dokler so majhni, jih kopajte vsak dan, po enem letu pa vsaj dvakrat na teden. Preprosti ljudje mislijo skoro, da je snaga greh in si umivajo samo obraz in roke. Če ni čaka reka blizu in prilika za plavanje, se celo življenje še enkrat ne okopajo.

Vsak hlapec ve, da se živina rajši redi, da je bolj čila in zdrava, če se pridno snaži in umiva. Isto velja tudi za človeka. Marsikdo je od same umazanosti ves zelen in bolan. Ni zadosti, da si človek samo enkrat na teden umije vrat in k večjemu še noge vsake kvatre. Umiti je treba z milom celo telo.

Posebno otroci so potrebni kopeli in snage. Mnoge matere se skoro nič ne brigajo za snažnost svojih otrok. Ko shodi, ga prepusti samemu sebi, in če se umiva, je prav, če ne, pa tudi. Če ima mati še ne vem koliko dela, toliko časa že ujame, da vsaj enkrat na teden otroke sama pošteno opere od glave do pet. Kakšni pridejo včasih otroci v šolo! Prava sramota je, kako so umazani, ušivi in zanemarjeni. Od same nesnage postanejo krmežljavi, krastavi in garjevi, ušesa se jim napolnijo z ušesnim maslom in mnogo jih naravnost oglušijo od umazanosti. Od sto gluhcev jih je ena tretjina izgubila sluh zaradi nesnage!

Marsikatera gospodinja se izgovarja, da nima časa. Moj Bog, pol ure vsak teden si utrga vsaka lahko. Če človek vpraša, kaj take gospodinjje prav za prav delajo, bo videl, da nič posebnega. Otroci so zanemarjeni, hiša nepospravljena, po dvorišču vse razvlečeno, gospodinja leta okrog kakor brez glave in tarna pred sosedami, kako je preobložena z delom. Za tarnanje že najde čas, naredi pa cel dan nič pravega.

Dobra in pridna gospodinja napravi brez mnogih besed vse, kar je potrebno: otroci so ji snažni, čisto umiti, zdravi in rdečelični, pa tudi drugo je vse storjeno. Vse se lahko naredi, ako človek hoče!

Posušeno sadje se rado pokvari, ako ga pustiš dolgo časa na miru. Nevarnost pokvarjenja nastopa z naraščajočo toploto. V nesnagi, ki se drži takega sadja, zlasti suhih češpelj, se zaležejo molji. Kdor ima kaj zaloge, naj jo opere. Namочи najprej sadje v

vroči vodi, operi in izplakni z mrzlo vodo, potem ga stresi na čist papir. Ko je papir popil malo vlage, stresi sadje na čist prt, teri in briši z njim ter stresi nato sadje na suh papir na peč. Tam naj se dobro posuši.

Plesnivost najbolje odpraviš, ako na kraje, kjer stvari rade plesnijo, postaviš posodo z živim apnom, ki naredi zrak suh in čist ter odpravi plesnobo.

BOLEČINE? V obrazu? V udih? Poizkusite pravi Fellerjev Elzafluid! Vsi se boste čudili! Dobrodejen pri drgnjenju celega telesa in kot kosmetikum za kožo, zobe in negovanje ust! Močnejši in boljši kakor francosko žganje in čez 25 let priljubljen! Z zavojem in poštnino: 3 dvojne ali 1 specialna steklenica 24 dinarjev; 36 dvojnih ali 12 specialnih steklenic 208 dinarjev s 5%na doplačilom razpošilja: lekarnar

EUGEN V. FELLER, STUBICA DONJA, Elza-trg št. 360, Hrvatsko.

Cement

gips

apno

romancement, strešno lepenko, karbo-linej, drvocement, watproof gips-plošče, umetno gnojilo, eternit (Hatschek) itd.

nudi po najnižji ceni

Kosta Novakovič in drug

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 13.

Ena steklenica Elzafluida nadomesti tri steklenice francoskega žganja!

Vsebinska to naredi!

Se-stava Fellerjevega Elzafluida je izmed najmočnejših esenc zdravilnih zelišč, cvotja, korenin in listja z najtinejšim destilatoma žganja. Že čez 25 let so nebroj ljudi v vseh delih sveta zahvaljuje, ker jim kakor dober prijatelj v težkih dneh prežene bolečine. Imate li bolečine v udih? V hrbtu? Zobobol? Nabol? Ste ti slabi, prenapeti, izmučeni in preveč občutljivi? Želite dober kosmetikum za zobe, zobno maso, lica, glavo? Ali želite v vseh primerih imeti zanesljivo sredstvo v hiši? Poizkusite pravi Fellerjev Elzafluid? Kmalu boste rekli tudi Vi:

To je najboljšo, kar sem kdaj okušal!

Je mnogo močnejši in izdatnejši kakor francosko žganje in najboljšo sredstvo te vrste! V vseh dotičnih poslovanjih zahtevajte same pravi Elzafluid od lekarnarja Fellerja. Z zavojem in poštnino stane, če se pošlje denar naprej ali po povzetju: 3 dvojne ali 1 specialna steklenica 24 Din, 12 dvojnatih ali 4 specialne steklenice 84 Din, 24 dvojnatih ali 8 specialnih steklenic 146 Din, 36 dvojnatih ali 12 specialnih steklenic 208 Din.

KOT PRIMOT: Elza-oblitil proti kurjim očesom 2 in 3 Din; Elza-mentolni črtalki 4 Din; Elza-postpatni prašek 3 Din; Elza-riblje olje 20 Din; Elza-voda za usta 12 Din; Elza-kolonjska voda 15 Din; Elza-šumski miris za sobo 15 Din; Glicerin 4 in 15 Din; Lisoil, Lisoform 12 Din; Kineški čaj od 1 Din dalje, originalno Radikum francosko žganje velika steklenica 13 Din; Elza-mrčesul prašek 7 Din; strup za podgane in miši 7 Din. Za primot se zavojem in poštnina posebej računata.

Na te cene se računata še 5% doplačila. Adresirati natančno: **EUGEN V. FELLER, lekarnar, STUBICA DONJA, Elza-trg št. 360, Hrvatsko.**

Okrajna hranilnica in posojilnica v Škofji Loki

naznanja, da je svoje poslovne prostore premestila v svojo lastno hišo v Škofji Loki, Glavni trg št. 33.

Hranilne vloge na knjižice obrestuje po

5% p. a.

Rentni in invalidni davek plačuje iz lastnega.

Vezane večje vloge obrestuje tudi višje, po dogovoru. — Sprejema tudi vloge na tekoči račun. — Dovoljuje kredite in izvršuje vse denarne transakcije pod jako ugodnimi pogoji.

Oglje in drva.

„CARBONARIA“, d. z o. z. za eksport oglja in drv v Kočevju, kupi po najvišjih dnevnih cenah vsako množino lepega, suhega, dobro žganega, brezprašnega in brezprimesnega, z vilami nakladanega bukovega oglja ter lepih suhih bukovih drv, sposobnih za eksport, cepanic brez okroglic.

Ponudbe je poslati z navedbo množine razpoložljivega blaga in cene franko vagon nakladalne postaje na naslov: „Družba Carbonaria, Kočevje“. Plačilo takoj pri prejemu blaga. Reflektira se samo na lepo, brezhibno blago.

15